

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

MM PRST

11.9,

2012.

T185)

10006

KLASA: 021-12/12-01/341
URBROJ: 513-05-03/12-2
Zagreb, 10. rujasn 2012.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
n/p gđe Andreje Gabrijel, zamjenica
glavnog tajnika

PREDMET: Zastupničko pitanje Dragutina Lesara, u vezi s dostavom podataka o iznosima vanjskog i unutarnjeg duga Republike Hrvatske, te o likvidnosti tvrtki, radi upoznavanja javnosti s financijskim i gospodarskim stanjem u zemlji u trenutku preuzimanja vlasti

Vašim dopisom od 3. srpnja 2012. godine (Klasa: 021-12/12-18/341, Urbroj: 5030110-12-1), dostavili ste nam zastupničko pitanje Dragutina Lesara, zastupnika u Hrvatskom saboru koje glasi:

„Hoćete li javno objaviti podatke: koliki je ukupan vanjski, a koliki unutarnji dug Republike Hrvatske te koliko je likvidnih tvrtki u Republici Hrvatskoj, a kako bi narod čuo na što ste sve naišli kod preuzimanja vlasti?“

Ministarstvo financija na postavljeno pitanje očituje se u nastavku.

Bruto inozemni dug Republike Hrvatske krajem 2011. godine iznosio je 45,7 milijardi EUR uz sljedeću strukturu prema gospodarskim sektorima:

Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima

U milijunima EUR

	31.12.2011.
1. Država	6.996,0
Kratkoročni	157,9
Instrumenti tržišta novca	157,9
Krediti	0,0
Trgovinski krediti	0,0
Ostale obveze	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0
Ostalo	0,0
Dugoročni	6.838,1
Obveznice	4.926,5
Krediti	1.911,6
Trgovinski krediti	0,0
Ostale obveze	0,0
2. Središnja banka (HNB)	0,1
Kratkoročni	0,1
Instrumenti tržišta novca	0,0
Krediti	0,0
Gotovina i depoziti	0,1
Ostale obveze	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0
Ostalo	0,0
Dugoročni	0,0
Obveznice	0,0
Krediti	0,0
Gotovina i depoziti	0,0
Ostale obveze	0,0
3. Banke	11.627,9
Kratkoročni	3.572,0
Instrumenti tržišta novca	0,0
Krediti	511,1
Gotovina i depoziti**	3.060,6
Ostale obveze	0,2
Kašnjenja otplate glavnice	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,2
Ostalo	0,0
Dugoročni	8.056,0
Obveznice	1,9

Kredit	3.739,7
Gotovina i depoziti**	4.314,4
Ostale obveze	0,0
4. Ostali domaći sektori	20.182,0
Kratkoročni	1.485,5
Instrumenti tržišta novca	0,1
Kredit	415,7
Gotovina i depoziti	0,0
Trgovinski kredit	34,2
Ostale obveze	1.035,5
Kašnjenja otplate glavnice	861,8
Kašnjenja otplate kamata	173,7
Ostalo	0,0
Dugoročni	18.696,5
Obveznice	1.386,2
Kredit	17.178,8
Gotovina i depoziti	0,0
Trgovinski kredit	131,4
Ostale obveze	0,0
5. Izravna ulaganja	6.927,7
Kratkoročni	1.324,2
Instrumenti tržišta novca	0,0
Kredit	1.068,3
Trgovinski kredit	0,0
Ostale obveze	255,9
Kašnjenja otplate glavnice	207,5
Kašnjenja otplate kamata	48,4
Ostalo	0,0
Dugoročni	5.603,6
Obveznice	0,0
Kredit	5.600,0
Trgovinski kredit	3,6
Ostale obveze	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	45.733,7

Ukupan dug opće države u prosincu 2011. godine iznosio je 156 milijardi kuna uz sljedeću strukturu:

DUG OPĆE DRŽAVE
u milionima kuna

2011.

1. Unutarnji dug	103.289,2
1.1 Središnja država	95.720,7
Trezorski zapisi	18.990,40
Instrumenti tržišta novca	20,6
Obveznice	56.191,20
Zajmovi HNB	0,8
Krediti banaka	20.517,70
1.2 Državne agencije i fondovi	5.791,50
Instrumenti tržišta novca	-
Obveznice	-
Krediti banaka	5.791,50
1.3 Lokalna uprava	1.777,00
Instrumenti tržišta novca	6,4
Obveznice	260,9
Krediti banaka	1.509,60
2. Vanjski dug	52.682,70
2.1 Središnja država	50.365,20
Instrumenti tržišta novca	1.189,20
Obveznice	36.962,40
Krediti banaka	12.213,60
2.2 Government Funds & Agencies	2.092,20
Instrumenti tržišta novca	-
Obveznice	-
Krediti banaka	2.092,20
2.3 Lokalna uprava	225,4
Instrumenti tržišta novca	-
Obveznice	135,9
Krediti banaka	89,5
3. Ukupno (1+2)	155.971,90

Državna jamstva:	59.837,20
1. unutarnja	22.116,50
u tome HBOR	2.269,10
2. Vanjska	37.720,80
u tome HBOR	11.030,40

Ministarstvo financija je nadležno tijelo za analizu i praćenje poslovanja trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu u okviru koje se provodi i kontinuirano praćenje likvidnosti.

Ministarstvo financija na temelju podataka o likvidnosti dobivenih od 21¹ trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu izrađuje agregirane tablice i izvješće o likvidnosti na mjesečnoj razini. Temeljem mjesečnih preliminarne podataka o likvidnosti u nastavku teksta daje se polugodišnje Izvješće o likvidnosti u usporedbi s stanjem na dan 31.12.2011. godine.

¹ ACI d.d., Autocesta Rijeka - Zagreb d.d., Croatia Airlines d.d., Croatia osiguranje d.d., Hrvatska elektroprivreda Grupa, Hrvatska lutrija d.o.o., Hrvatska pošta d.d., Hrvatska radiotelevizija, Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske vode, Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske željeznice konsolidirano (5 društava), Jadrolinija, Jadranski naftovod d.d., Narodne novine d.d., Ploput d.o.o., Vjesnik d.d., Odašiljači i veze d.d., Financijska agencija (FINA) i Plinacro d.o.o.

LIKVIDNOST 21 TRGOVAČKOG DRUŠTVA U VEĆINSKOM DRŽAVNOM VLASNIŠTVU

1. RAZDOBLJE PLAĆANJA I NAPLATE (na dan 30.06.2012.) - Preliminarni podaci o prosječnom vremenu (zbirno) naplate potraživanja od kupaca i plaćanja obveza prema dobavljačima za 21 analizirano društvo pokazuju da **prosječno vrijeme plaćanja obveza prema dobavljačima (zbirno) iznosi 45 dana, a razdoblje naplate potraživanja od kupaca (zbirno) 68 dana.**

Prema dostavljenim podacima društava može se zaključiti kako je u lipnju 2012. godine prosječno vrijeme plaćanja obveza prema dobavljačima (zbirno) od 45 dana produženo za 1 dan u odnosu na prosinac 2011. godine. Istovremeno je prosječno vrijeme naplate potraživanja od kupaca (zbirno) u lipnju 2012. godine produženo za 3 dana u odnosu na prosinac 2012. godine kada je iznosilo 68 dana.

Kontinuirano postoji problem u smislu brže naplate potraživanja, jer su dužnici u velikoj mjeri neuredni u podmirivanju svojih obveza društvima².

Društva koja bilježe prosječno vrijeme plaćanja obveza prema dobavljačima duže od 45 dana: društva HŽ Holdinga zbirno (157 dana), Vjesnik (121 dan), Narodne novine (60 dana), Hrvatske autoceste (59 dana), Odašiljači i veze (56 dana), Hrvatska elektroprivreda Grupa (55 dana), Jadrolinija (54 dana), i Hrvatske ceste (47 dana).

2. DOSPJELE OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DOSPJELA POTRAŽIVANJA OD KUPACA na dan 30. lipnja 2012.

Prema preliminarnim podacima 21 društva, na dan 30. lipnja 2012. godine obveze prema dobavljačima iznose 3.974,4 mln kuna i smanjene su 8 posto u odnosu na dan 31. prosinca 2011. godine kada su iznosila 4.304,3 mln kuna. Istovremeno su dospjele obveze prema dobavljačima na dan 30. lipnja 2012. godine iznosile 684,5 mln kuna i značajno su povećane za 39 posto u odnosu na dan 31. prosinca 2011. godine kada su iznosile 496,5 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca u iznosu od 4.900,8 mln kuna na dan 30. lipnja 2012. godine bilježe povećanje od 11 posto u odnosu na dan 31. prosinca 2011. godine a iznosila su 4.434,5 mln kuna. Dospjela potraživanja iznose 2.936,8 mln kuna, također su u porastu od 11 posto u usporedbi sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. godine (2.643,8 mln kuna). Iz analiziranih podataka društava razvidno je da ista i dalje imaju problem naplate dospelih potraživanja koji se u 2012. godini sve više povećava.

Tablica 2.: Obveze prema dobavljačima i potraživanja od kupaca na dan 30. lipnja 2012. godine (u 000 kuna)

Red.br.	NAZIV DRUŠTVA	Obveze prema dobavljačima	Dospjele obveze prema dobavljačima	Potraživanja od kupaca	Dospjela potraživanja od kupaca
0.	1.	2.	3.	4.	5.

² Važno je naglasiti kako mnoga društva u svojem poslovanju sklapaju ugovore čiji je rok plaćanja (valuta) duži od 60 dana, a isto je rezultat pregovora između dviju ugovornih strana što i utječe na zaključke prilikom analize razdoblja plaćanja i naplate, jer se radi o ugovorima sklopljenim po tržišnim načelima koja sadržavaju pristanak i zajedničku volju dviju ugovornih strana u odnosima vjerovnik – dužnik.

1.	Hrvatske željeznice Holding	336.656	163.304	183.340	110.953
2.	Hrvatska elektroprivreda grupa	1.726.398	183.901	1.792.149	925.077
3.	Hrvatske šume	60.625	0	373.293	335.540
4.	Jadrolinija	85.232	38.272	12.172	7.190
5.	Hrvatska pošta	25.099	1.634	203.080	99.072
6.	Narodne novine	30.492	663	63.816	34.710
7.	HRT	139.220	64.662	171.922	156.488
8.	Plovput	1.305	387	13.927	11.643
9.	Croatia Airlines	183.125	98.604	138.009	31.936
10.	Hrvatske ceste	432.343	35.645	11.055	9.810
11.	Hrvatske autoceste	428.614	15.294	32.655	6.597
12.	Autocesta Rijeka-Zagreb	52.865	646	17.867	9.924
13.	JANAF	53.259	0	30.576	5.635
14.	Vjesnik	48.051	36.278	26.153	9.202
15.	ACI	5.493	0	6.388	6.168
16.	Hrvatska Lutrija	13.133	0	887	465
17.	Hrvatske vode	220.134	0	0	0
18.	Croatia osiguranje	22.268	22.268	1.290.735	777.820
19.	Odašiljači i veze	52.829	21.725	114.297	68.377
20.	Plinacro	36.201	0	54.874	28.274
21.	FINA	21.036	1.211	363.648	301.947
	UKUPNO:	3.974.378	684.494	4.900.843	2.936.828

3. PRIKAZ ODABRANIH POKAZATELJA LIKVIDNOSTI

Povećanje dospelih obveza prema dobavljačima u odnosu na dan 31. prosinca 2011. godine rezultat je povećanja dospelih obveza društava: Hrvatske elektroprivrede Grupe od 183,9 mln kuna dok istih na dan 31. prosinca 2011. godine nije bilo, Hrvatskih šuma od 30 mln kuna dok ih na dan 31.12.2011. godine također nije bilo, Hrvatskih autocesta za gotovo 10 puta od 1,5 mln kuna na 15,3 mln kuna, Odašiljača i veza za 165 posto, Vjesnika za 72 posto, Jadrolinije za 50 posto, Hrvatskih cesta za 30 posto i Hrvatskih željeznica Holding za 8 posto.

Analizirajući iznose dospelih obveza prema dobavljačima 21 društva na dan 30. lipnja 2012. godine razvidno je da slijedeća društva imaju najveći (apsolutni) iznos dospelih obveza; Hrvatska elektroprivreda Grupa 183,9 mln kuna, Hrvatske željeznice konsolidirano (5 Društava HŽ Holdinga) 163,3 mln kuna, Croatia Airlines 98,6 mln kuna i Hrvatska radiotelevizija u iznosu od 64,7 mln kuna. Ukupne dospjele obveze prema dobavljačima navedenih društava čine 75% iznosa ukupno dospelih obveza prema dobavljačima 21 analiziranog društva.

Najveći iznos dospelih potraživanja na isti dan bilježe društvo Hrvatska elektroprivreda Grupa u iznosu od 925,1 mln kuna i Croatia osiguranje u iznosu od 777,8 mln kuna. Ukupna dospjela potraživanja od kupaca navedenih društava čine 58% iznosa ukupno dospelih potraživanja od kupaca 21 analiziranog društva.

Uspoređujući iznos ukupno dospelih obveza prema dobavljačima i dospelih potraživanja od kupaca u apsolutnom iznosu na dan 30. lipnja 2012. godine, razvidno je da su dospjela

potraživanja od kupaca 21 društva više od 4 puta veća od dospjelih obveza prema dobavljačima.

Slijedom navedenog, može se zaključiti da Društva osim problema s podmirenjem obveza, imaju problem i s naplatom potraživanja.

4. Zaključak

Prema preliminarnim podacima o prosječnom vremenu (zbirno) naplate potraživanja od kupaca i plaćanja obveza prema dobavljačima za 21 analizirano društvo može se zaključiti da su dospjela potraživanja od kupaca cca 4 puta veća od dospjelih obveza prema dobavljačima.

U odnosu na 31. prosinca 2011. godine analizirana društva bilježe povećanje dospjelih obveza prema dobavljačima uz istovremeno povećanje dospjelih potraživanja od kupaca.

Razvidno je da društva imaju i dalje problem kako podmirenja dospjelih obveza prema dobavljačima tako i naplate dospjelih potraživanja što otežava i utječe na upravljanje likvidnošću svakog pojedinog društva.

Važno je napomenuti kako se podaci o likvidnosti gospodarskih subjekata mijenjaju na dnevnoj osnovi, ali možemo konstatirati kako je trend koji je prisutan u 2011. i 2012. godini nedvosmisleno ukazao na teže upravljanje likvidnošću analiziranih društava.

